

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010016
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010016.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného X. V., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 23.02.2022, sp. zn. 2PP/2/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24.05.2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje.

II. Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 a ods. 3 Trestného zákona sa návrh odsúdeného X. V., nar. XX.XX.XXXX v H. L., bytom U. XXXX/XX, U. Y., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou na podmienenečné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody, ktoré mu uložil Okresný súd Komárno rozsudkom zo dňa 12.03.2015, č. k. 1T/36/2014-487 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/49/2015-538 zo dňa 28.05.2015 podľa § 208 ods. 2 Trestného zákona vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov a podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 2 roky, ktoré vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol nasledovne:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 a ods. 3 Trestného zákona návrh odsúdeného X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, U. Y., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, zo 04.01.2022 na podmienenečné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody uložených rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/49/2015-538 z 28. mája 2015 vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov a vo výmere 2 roky, ktoré vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, zamietá.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený, na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

3. Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.03.2022, kde uviedol nasledovné (skrátene):

3.1. S poukazom na § 93 ods. 1 Trestného zákona uvádza, že súd prvého stupňa nemal brať do úvahy trestnú minulosť odsúdeného, nakoľko všetky tresty má už zahladené, čo vyplýva aj z registra trestov. Rovnako nemal súd prvého stupňa prihliadať ani na to, že už bol podmienenečne prepustený v zmysle § 92 a § 93 Trestného zákona.

3.2. Na tomto základe žiada Krajský súd v Trnave, aby zrušil napadnuté uznesenie a sám rozhodol tak, že vyhovie jeho žiadosti.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

6. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

7. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmiennečné prepustenie a prvú materiálnu podmienku, nesplnil však druhú materiálnu podmienku spočívajúcu v predpoklade vedenia riadneho života.

8. Poukázal pritom na trestnú minulosť odsúdeného, stredné riziko recidívy trestnej činnosti a v neposlednom rade súd prihliadol na povahu spáchaného trestného činu, keď odsúdený po dobu najmenej dvoch rokov hlavne pod vplyvom alkoholu spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej družke, ich dvom spoločným deťom aj dvom deťom jeho družky. Spoločnosť reprezentovaná príslušnými súdmi sa opakovane pokúšala o nápravu osoby odsúdenému aj prostredníctvom ukladania trestu odňatia slobody s podmiennečným odkladom ako menej invazívneho druhu trestu, avšak žiadny z týchto trestov nevedol k náprave odsúdeného. K náprave odsúdeného nevedol ani výkon jednotlivých nepodmiennečných trestov odňatia slobody, z ktorých bol odsúdený podmiennečne prepustený a v dvoch prípadoch z dôvodu neosvedčenia sa v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia odsúdený musel vykonať zvyšok trestu odňatia slobody

9. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

10. Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že všetky vyššie uvedené skutočnosti neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmiennečné prepustenie. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností. Sťažnostný súd sa preto stotožňuje v týchto smeroch s presvedčivým a správne odôvodneným uznesením prvostupňového súdu a v podrobnostiach naň odkazuje.

11. Sťažnostný súd považuje za potrebné k nespĺneniu druhej materiálnej podmienky len dodať, že pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti.

12. Je preto správny postup prvostupňového súdu, ktorý komplexne posudzoval osobnosť odsúdeného, charakter trestnej činnosti aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Sťažnostný súd konštatuje, že opakované páchanie trestnej činnosti (14 krát súdne trestaný vrátane spomenutého odsúdenia) pre rôznorodú trestnú činnosť, svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Odsúdený niekoľkokrát vykonával trest odňatia slobody, opakovane sa voči nemu uplatnil aj inštitút podmiennečného odsúdenia ako aj podmiennečného prepustenia, ktorými mu bola daná možnosť preukázať polepšenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Niet prečo sa rozumne domnievať, že ďalšie podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel.

13. Odsúdený v písomných dôvodoch sťažnosti namieta, že súd prvého stupňa vychádzal z jeho trestnej minulosti, avšak na túto nemal prihliadnuť, keďže všetky tresty má zahladené. V prvom rade je potrebné konštatovať, že zahladenie odsúdenia nebráni tomu, aby sa súd pri hodnotení osoby odsúdeného prizeral na skutočnosť, že sa dopustil porušenia právneho poriadku a aby z toho vyvodil príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom a polepšenia. Zahladenie odsúdenia neznamená zánik skutočnosti, že odsúdený sa dopustil konania, ktoré viedlo k uloženiu trestu. Aj napriek zahladenému odsúdeniu, na toto možno prihliadať ako na skutočnosť odôvodňujúce predpoklad vedenia riadneho života po výkone trestu.

14. Ďalej je potrebné uviesť, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí

ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Pritom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti. Tieto objektívne kritéria prvostupňový súd správne u odsúdeného zhodnotil.

15. Aj napriek tomu, že sa odsúdený vo výkone trestu správa v súlade s ústavným poriadkom, riziko recidívy je s ohľadom na jeho trestnú minulosť stále príliš vysoké. Ako bolo vyššie uvedené, pozitívne rozhodnutie o podmienčnom prepustení nemôže byť v zmysle zákona opreté výlučne o dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu. Trestná minulosť odsúdeného vyvoláva značné obavy z recidívy.

16. Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti.

17. Sťažnostný súd na záver uvádza, že k postupu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, teda k zrušeniu napadnutého uznesenia a novému rozhodnutiu pristúpil výlučne z dôvodu, aby výrok zodpovedal stavu vecí a zákonu, nakoľko súd prvého stupňa vo výroku napadnutého uznesenia neoznačil úplné rozhodnutie, ktorým bol odsúdenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Prvostupňový súd vo výroku napadnutého uznesenia označil iba rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/49/2015-538 z 28. mája 2015, ktorým bol odsúdenému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 6 mesiacov a vo výmere 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Prvostupňový súd však opomenul, že uvedené rozhodnutie je len rozhodnutím o treste odvolacím súdom a vo výroku napadnutého uznesenia neuviedol aj pôvodné rozhodnutie súdu prvého stupňa (rozsudok Okresného súdu Komárno zo dňa 12.03.2015, č. k. 1T/36/2014-487), ktorým bol odsúdený uznaný vinným a bol mu uložený trest, a ktoré spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu tvorí jeden celok.

18. Aj napriek tomu, že sťažnostný súd považuje rozhodnutie prvostupňového súdu o nevyhovení žiadosti odsúdeného o podmienčnom prepustení za správne, musel pre vyššie uvedené formálne pochybenie zo strany súdu prvého stupňa napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušiť a odstrániť nesprávnu formuláciu výroku napadnutého uznesenia tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.